

Zhrnutie

Podľa správy Svetovej rady pre cestovný ruch uverejnenej v roku ²⁰¹⁹ predstavuje cestovný ruch na celom svete približne jedno z desiatich pracovných miest a 10,4% svetového HDP.

Priemysel však čelí vážnym výzvam, pretože COVID-19 sa rozšíril na stovky krajín a prakticky zmizol dopyt po leteckej doprave, zaviedli sa nové hraničné kontroly a cestovné obmedzenia.

Podľa brífingu, ktorý uverejnila organizácia WTTC v marci ²⁰²⁰, bolo v dôsledku koronavírusu bezprostredne ohrozených až **75 miliónov pracovných miest** a strata HDP súvisiaceho s cestovným ruchom predstavuje 2,1 bilióna dolárov.

WTTC odhaduje, že oživenie sa začne v druhej polovici roka.

Globálne riadenie a regulácia

Napriek významu medzinárodného letectva je odvetvie leteckej dopravy oddelené od rozsiahlejších rozhovorov o medzinárodnom obchode zastaralými ochranárskymi obmedzeniami, ktoré zostávajú relatívne nepovšimnuté.

Zatiaľ čo cestovný ruch ako celok prešiel vlnou liberalizácie trhu, z ktorej často profitovali cestujúci z hľadiska cien a služieb, obmedzenia zahraničných investícií do leteckých spoločností sa od polovice predchádzajúceho storočia skoro vôbec nezmenili.

Podľa existujúcich pravidiel „**štátnej príslušnosti**“ je väčšina svetových leteckých spoločností obmedzená, pokiaľ ide o ich schopnosť predávať majetkové podiely, vyhľadávať nových investorov a zlúčiť sa s ostatnými leteckými spoločnosťami.

Tieto obmedzenia zvyšujú kapitálové náklady leteckých spoločností, vedú k vyšším cenám a znižujú dopyt po cestovných službách. Platí to aj v prípade, že sa letecký priemysel vyvinul zo zmesi vnútroštátnych dopravných systémov na zložitú globálnu sieť poháňanú technologickým pokrokom a globalizáciou.

Vyčerpanie dopytu po leteckej doprave v dôsledku COVID-19 spôsobilo, že veľa leteckých spoločností je v zúfalej finančnej situácii.

Cestovné a obchodné prekážky

Administratívne prekážky bránia pohybu osôb

Infraštruktúra a skľučujúca byrokracia, ktorou musia cestovať cestujúci v 21. storočí, je v podstate byrokracia 20. storočia.

Nedostatky sú zjavné najmä pri hľadaní víz alebo pri navigácii na letisku. Napriek tomu sa dosiahol určitý pokrok. Podľa Svetovej organizácie cestovného ruchu od roku ²⁰¹⁶ je potrebné získanie tradičných víz u **58% svetovej populácie**, čo je pokles v porovnaní **77%** v roku ²⁰⁰⁸.

Cestovné prekážky bránia rastu a znižujú tvorbu pracovných miest. Štúdia uverejnená v časopise Journal of Economics and Finance v roku ²⁰¹⁶ odhadla, že odstránenie cestovných víz na bilaterálnej úrovni medzi krajinami by mohlo viac ako stonásobiť cezhraničné cestovné toky.

Medzitým Svetová organizácia cestovného ruchu a Svetová rada pre cestovný ruch odhadli, že zlepšenie vízového procesu by mohlo priniesť ďalších **206 miliárd dolárov v príjmoch z cestovného ruchu** a **5,1 milióna pracovných miest** v priebehu niekoľkých rokov v ekonomikách G20.

Ľudský kapitál

Cestovný a turistický priemysel sa snaží prilákať najlepšie talenty

Podľa správy uverejnenej Radou pre svetový cestovný ruch ²⁰¹⁸ predstavoval priemysel cestovného ruchu približne **10% pracovných miest sveta a do roku ²⁰²⁹ sa očakáva jeho podiel na 11,7%**. Odhaduje sa, že pre každých 30 nových turistov, ktorí cestujú do cieľa, sa vytvorí jedno nové pracovné miesto.

Podľa správy Svetovej organizácie cestovného ruchu a Medzinárodnej organizácie ²⁰¹⁴ zamestnáva cestovný ruch relatívne viac žien ako iné odvetvia a ponúka veľa pracovných príležitostí pre mnoho ľudí, ktorí vstupujú na trh práce.

Napriek tomu má odvetvie cestovného ruchu problémy s prilákaním špičkových talentov na technické aj manažérske pozície. Rada pre svetový cestovný ruch odhadovala vo svojej správe Globálne trendy a problémy ²⁰¹⁵, že medzery v talentoch a nedostatky v tomto odvetví by mohli ^{2014 až 2024} stať globálnu ekonomiku **takmer 14 miliónov pracovných miest a HDP vo výške 610 miliárd dolárov**, pričom sa zameriavajú predovšetkým na Čínu, Francúzsko, Taliansko, Ruská federácia a USA.

S cieľom čo najlepšie riešiť tento problém musí súkromný sektor užšie spolupracovať s verejným sektorom, pracovať na aktualizácii príslušných univerzitných a školiacich programov a lepšie držať krok s potrebami trhu a technologickým pokrokom.

Bezpečnosť a odolnosť voči rizikám

Dokonca aj v období, ktoré nie je ovplyvnené pandémiami, sa môže zlepšiť bezpečnosť na cestách

Odvetvie cestovného ruchu je zvyčajne zodpovedné za stály tok cestujúcich v leteckej doprave každý deň.

V dôsledku počiatočného rozšírenia COVID-19 sa však denná osobná letecká doprava rýchlo zmenšila. Podľa vyhlásenia vydaného Medzinárodným združením pre leteckú dopravu v 2020 :

V súčasnosti je počet letov nad Európou 24 652 ^{8.3 2020}, 3 100 ^{18.4.2020}, 362 ^{16.4.2020}

Správa Svetového ekonomického fóra za rok 2017 o digitálnych hraniciach predstavila víziu pre budúcnosť cestovania, kde je oprávnenosť založená na jednotlivcovi a nie na krajine pôvodu jednotlivca a kde sa fyzické hranice stávajú digitálnymi hranicami na účely identifikácie a autentifikácie. S cieľom prejsť od existujúcich dvojstranných alebo mnohostranných programov na uľahčenie cestovania k globálnemu systému. K tomu je potrebné harmonizovať spravodajstvo a zdieľanie údajov a implementovať globálne normy.

Krajiny by mali rozšíriť svoje súčasné mnohostranné dohody a posunúť sa smerom k jednotnému systému podávania žiadostí o programy pre cestujúcich. Vyžaduje si to väčšiu spoluprácu medzi vládami a medzinárodnými organizáciami. Posunom správy hraníc na úplne automatizovanú elektronickú platformu, ktorá je založená na overených biometrických údajoch, sa medzinárodný pohyb osôb nielen zefektívni, ale umožní úradníkom verejnej bezpečnosti viac zamerať svoju pozornosť a zdroje a identifikáciu skutočných hrozieb.

Digitalizácia cestovného ruchu

Nové technológie a meniace sa očakávania spotrebiteľov znamenajú revolúciu v odvetví cestovného ruchu

Podľa bielej knihy²⁰¹⁷ uverejnenej Svetovým hospodárskym fórom sa očakáva, že digitalizácia vytvorí medzi rokmi^{2016 - 2025} dodatočnú hodnotu pre cestovný priemysel, pričom sa zníži environmentálna stopa tohto odvetvia a bude presunutá hodnota 100 miliárd od tradičných hráčov k novej konkurencii.

Digitalizácia tiež povedie k čistému presunu súčasných pracovných miest v priemysle, keďže sa očakáva, že bude iba čiastočne kompenzovaná vytvorením pracovných miest budúcej generácie. Agregáty cestovného ruchu a online platformy služieb cestovného ruchu otrasú celým odvetvím.

Digitalizácia cestovného ruchu

Všetci poskytovatelia cestovných služieb teraz hľadajú spôsoby, ako rozvíjať silnejšiu interakciu so zákazníkmi, a prispôbujú operácie, aby sa snažili lepšie porozumieť svojim zákazníkom a zvýšili svoju finančnú výkonnosť.

Pripojené zariadenia a umelá inteligencia poskytujú dostatok príležitostí na zefektívnenie operácií a umožňujú spoluprácu a zdieľanie aktív medzi cestovnými organizátormi. Správa spoločnosti Ericsson o mobilite ²⁰¹⁷ zaznamenala celosvetové **predplatné 3,9 miliardy smart-phonov a predpokladá, že do roku 2022 sa ich počet zvýši na 6,8 miliárd.**

Kombinácia rozpoznávania hlasu, rozšírenej reality a umelej inteligencie bude mať pravdepodobne zásadný vplyv na cestovný ruch tým, že zlepší schopnosť ľudí objavovať svet. Aby si subjekty v priemysle zachovali svoju konkurencieschopnosť, musia doplniť **vysoko-dotykový prístup k špičkovým aplikáciám.**

Inteligentná automatizácia zmení povahu niektorých pracovných miest a vystaví ďalšie pracovné miesta riziku. Takisto sa vytvoria nové pracovné príležitosti, ktoré by mohli predbehnúť automatizáciu existujúcich úloh, najmä keď sa očakáva, že priemysel si zachová svoj rast. Na čo najlepšie zmiernenie negatívnych vplyvov bude potrebné spoločné úsilie medzi účastníkmi priemyslu, vládami, vzdelávacími inštitúciami a občianskou spoločnosťou.

Cestovná a turistická infraštruktúra

Investície do potrebnej infraštruktúry zaostávajú za rastom cestovného ruchu

Podľa údajov poskytnutých Svetovou radou pre cestovný ruch predstavuje cestovný ruch približne **10% svetového HDP** a podľa údajov poskytnutých Svetovou radou pre cestovný ruch predstavuje takmer **320 miliónov pracovných miest**.

Úroveň investícií do súkromných a verejných infraštruktúr v oblasti rozvoja letísk, ubytovania, ciest, železníc a komunikačných technológií však zaostáva za mierou rastu priemyslu, čo vedie k významným prekážkam a obmedzeniu potenciálneho rozvoja a pracovných príležitostí.

Letiskové a hraničné kontroly musia byť inteligentnejšie a cestovná infraštruktúra musí byť štíhlejšia, aby vyhovovala potrebám cestujúcich, ktorí sa chcú bezpečne a hladko pohybovať.

Cestovná a turistická infraštruktúra

Správa Svetového ekonomického fóra o konkurencieschopnosti v oblasti cestovného ruchu zdôrazňuje význam infraštruktúry pre konkurencieschopnosť každej krajiny v cestovnom ruchu.

Podľa správy ²⁰¹⁹ zaznamenalo **92 zo 140 krajín** ²⁰¹⁷ **zlepšenie**, pokiaľ ide o súvisiacu infraštruktúru, čo pomohlo 88 z týchto ekonomík zlepšiť ich celkovú cestovnú a turistickú konkurencieschopnosť.

Vo všeobecnosti je potrebné posilniť dialóg medzi verejným a súkromným sektorom v každej krajine, aby sa zabezpečila integrovanejšia stratégia v oblasti cestovnej a turistickej infraštruktúry.

Udržateľnosť cestovania a cestovného ruchu

Priemysel sa musí venovať svojej uhlíkovej stope

Neustále rastúci globálny cestovný ruch má negatívny vplyv na životné prostredie, ktoré sa musí zmierniť, aby sa všeobecne pomohlo riešiť zmenu podnebia a aby sa konkrétne zabezpečila udržateľnosť odvetvia.

Letecká doprava predstavuje niektoré z najnaliehavejších súvisiacich problémov podľa Medzinárodnej asociácie pre leteckú dopravu (IATA) sa očakáva, že do roku ²⁰³⁷ sa celkový počet cestujúcich v leteckej doprave do roku ²⁰³⁷ **zvýši na 8,2 miliardy z približne 4 miliardy** ²⁰¹⁷, čo prinesie súvisiace zvýšenie tuhých častíc prispievajúcich k zmene podnebia.

Podľa Programu Organizácie Spojených národov pre životné prostredie nadmerné využívanie cestovného ruchu s vodou, ako sú bazény a golfové ihriská, vedie k nedostatku a tvorbe väčšieho množstva odpadovej vody. Medzinárodná asociácia Cruise Lines odhaduje: že počet cestujúcich v okružných plavbách v roku ²⁰¹⁹ **asi 30 miliónov z približne 19 miliónov** ²⁰¹⁰

Avšak podľa organizácie TourismConcern, mnoho starších lodí používaných na výletnú turistiku vytvára viac emisií skleníkových plynov na obyvateľa ako iné formy cestovania, pretože poháňajú palubné zariadenia, ako sú práčovňa, chladenie a klimatizácia.

Udržateľnosť cestovania a cestovného ruchu

Odvetvie cestovného ruchu sa snaží nájsť riešenia na zníženie svojej závislosti od ropy zlepšením prevádzky lietadiel a letísk, dizajnom lietadiel a využívaním materiálov a zvažovaním alternatívnych zdrojov energie.

IATA stanovila ciele na zlepšenie palivovej účinnosti lietadiel o 1,5% ročne od roku ²⁰⁰⁹ do roku 2020, obmedzenie čistých emisií CO₂ z leteckej dopravy do roku ²⁰²⁰ (**uhlíkovo neutrálny rast**) a zníženie emisií uhlíka ²⁰⁵⁰ na polovicu v porovnaní s rokom ²⁰⁰⁵,

The Air Dopravná akčná skupina, koalícia priemyselných organizácií a spoločností, dosiahla podobné ciele.

Medzitým sa v rámci medzinárodného partnerstva v oblasti cestovného ruchu (ITP) začala iniciatíva na meranie hotelového uhlíka, nástroj na meranie a podávanie správ o emisiách uhlíka. ITP odhaduje, že hotelierstvo musí do roku 2030 znížiť svoje emisie uhlíka o **66%**, aby prispelo k všeobecne uznávanému cieľu, ktorým je obmedzenie zvýšenia globálnej teploty pod 2 ° C vyššie ako v pred-priemyselných úrovniach.

Rozširujúca sa svetová stredná trieda hľadá zážitky z cestovania

Historicky bolo cestovanie luxusom, ktorý bol k dispozícii iba tým, ktorí si ho mohli dovoliť.

Klesajúce náklady a zvyšovanie disponibilného príjmu u globálnej strednej triedy vyvolali prudký nárast v medzinárodnom cestovaní. Podľa Svetovej organizácie cestovného ruchu vzrástol počet zahraničných turistov ²⁰¹⁷ na viac ako **1,3 miliardy** ²⁰¹⁷ z **25 miliónov** ¹⁹⁵⁰. Očakáva sa, že do ²⁰³⁰ **dosiahne 1,8 miliardy**.

Najväčší nárast medzinárodného cestovania bude pochádzať z mimo tradičných trhov (Severná Amerika a Európa) ale z trhov (Afrika, Ázia a Stredný východ). Keď sa rozvíjajúce ekonomiky stávajú väčšími zdrojmi cestovného ruchu, stanú sa tiež atraktívnejšími cieľmi.

Rada pre svetový cestovný ruch predpokladala, že medzi rokmi ²⁰¹⁶ a ²⁰²⁶ bude **10 najrýchlejšie rastúcich destinácií na trávenie voľného času** v Indii, Angole, Ugande, Bruneji, Thajsku, Číne, Mjanmarsku, Ománe, Mozambiku a Vietname.

Podľa správy uverejnenej v Brookingsovej inštitúcii ²⁰¹⁷ sa približne 140 miliónov ľudí každý rok pripojí k strednej triede, ktorá žije v Ázii. V Číne je cestovanie čoraz populárnejšie, hoci cestovný pas má menej ako **10% čínskych občanov**.

Podľa správy ITB World Travel Trends ^{2016/2017} Millennials sa snažia o väčšiu kontrolu nad svojimi cestovateľskými skúsenosťami a sú ochotní zdieľať svoje osobné údaje, aby sa prispôsobili a majú túžbu objavovať.

Zdroje

- World Economic Forum - Strategic Intelligence
- WTTC
- IATA
- TourismConcern -
- ITB World Travel Trends